

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ο ΝΙΚΟΣ ΛΕΙΠΕΙ

KEY BOOKS

Ο Νίκος Λείπει

Copyright © Νίκος Παπαδογιάννης – Key Books

1η έκδοση: Ιούνιος 2018

Επιμέλεια: Δημήτρης Πήχας

Σελιδοποίηση & δημιουργία εξωφύλλου: Κώστας Μπίτζιος / Key Books

Παραγωγή: Χονδρορίζος & ΣΙΑ Ο.Ε.

Key Books

Ακαδημίας 69, Αθήνα, Τ.Κ. 10678

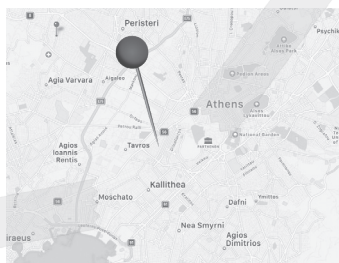
www.keybooks.gr

e-mail: info@keybooks.gr

ISBN: 978-618-5265-18-2

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής άδειας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

*Στη μνήμη του πατέρα μου,
που ταξιδεύει...*

38.0053° N, 23.6643° E

Η σχιζοφρένεια του χιονιού

ΤΟ ΑΦΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΓΥΡΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ με μία μπάλα γεννήθηκε κάτω από το πετσί μου προτού καλά καλά αποκτήσω το πρώτο μου διαβατήριο. Ήταν από εκείνα τα μεγάλα, τα παλιομοδίτικα, τα κόκκινα, τα πολυσέλιδα, τα θηριώδη, που μετά δυσκολίας θα χωρούσαν σε θήκη για σημερινό λάπτοπ. Μέσα σε δύο εβδομάδες από την έκδοσή του πλημμύρισε από ένα χειμαρρο σφραγίδες: Γιουγκοσλαβία, Αυστρία, Δυτική Γερμανία, Ελβετία, Μονακό, Γαλλία, Ιταλία. Εάν το ίδιο δρομολόγιο γινόταν σήμερα, οι επτά χώρες θα ήταν ίσαμε δώδεκα και θα είχαν πολύ διαφορετικά ονόματα: FYROM, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Σερβία, Κροατία, Σλοβενία, λοιπές δημοκρατικές δυνάμεις.

Άντε πες του για μπάσκετ, που δεν πρόλαβε τον Γκάλη. Άντε πες του για Γιουγκοσλαβία, που δεν πρόλαβε τον Τίτο – και τον Κιτσάνοβιτς και τον Ντελίμπασιτς.

«Δυτική Γερμανία» λένε σήμερα μόνο οι ιστοριοδίφες του ποδοσφαίρου: «Η Δυτική Γερμανία του Μπεκενμπάουερ και του

Γκερντ Μύλλερ κατέκτησε το Παγκόσμιο Κύπελλο του 1974». Ο ακριβολόγος Διακογιάννης την αποκαλούσε «Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας». Η άλλη, η Ανατολική, ήταν η «Λαϊκή» ή, το αγαπημένο μου, «Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας». Ο κυρ Μήτσος ο γκασταρμπάιτερ που άνοιξε μανάβικο στο Ντούισμπουργκ τους τσουβάλιαζε στο ίδιο σακί δυτικούς και ανατολικούς με γλαφυρή επιγραμματικότητα: «Οι μαλάκες οι Γερμανοί».

Ήμουν, από τα δεκαπέντε-δεκαέξι μου κιάλας, ο περίεργος που περιφερόταν κάθε Σαββατοκύριακο στα γήπεδα του Λεκανοπεδίου. Δεν με πολυένοιαζε ποιος έπαιζε, με ενδιέφερε η εμπειρία. Το δώρο στο ιδιόμορφο κοινόβιο της κερκίδας. Ποδοσφαίρου, μπάσκετ, βόλεϊ, δεν θα τα χαλάσουμε εκεί. Ακόμα και σε αγώνες στίβου πηγαίναμε με το μικρό μου αδερφάκι: «Να δούμε τον Παρρή και τον Τζιωρτζή». Θυμάμαι και μια βραδιά επίδειξης Σοβιετικών ολυμπιονικών της ενόργανης γυμναστικής στο κλειστό της Γλυφάδας, σχεδόν δύο αεροπλάνα δρόμος από την οικογενειακή εστία μας στο Χαϊδάρι.

Ναι, Σοβιετικών. Να το πάλι αυτό με τις χώρες που στο μεταξύ άλλαξαν σύνορα, καθεστώτα και ονόματα. Το ίδιο μίτινγκ θα ήταν σήμερα πολυεθνές και φορτισμένο με λοξά βλέμματα ενδο-σοβιετικού φθόνου και πατροπαράδοτης έχθρας. Τα κορίτσια της παρέας ήταν ερωτευμένα με τον Ντίμα Μπελοζέρτσεφ. Αλλά να μη σας ζαλίζω με άγνωστες λέξεις.

Το βασικό μου κριτήριο ήταν η εύκολη πρόσβαση στο όποιο γήπεδο. Εφόσον αρκούσε μια απλή διαδρομή με το 812 ή με το 803 χωρίς να χρειαστεί αλλαγή σε δεύτερο λεωφορείο ή σε τρένο, έστω με λίγο επιπρόσθετο ποδαρόδρομο, πετούσα τη σκούφια μου. Όταν το γειτονικό Αιγάλεω ανέβηκε στην Α΄ Εθνική, είδα όλους τους εντός έδρας αγώνες του, αποφασισμένος να μη χάσω μισό τσαλίμι του Νίκολα Νίκιτς ή μία κεφαλιά του «Χα-

τζησκούλ». Το ίδιο και όταν έπαιξε το Περιστέρι τους αγώνες του στο κλειστό δίπλα στο Δημαρχείο για την Α1 μπάσκετ: θα μου μείνει αλησμόνητο το λαϊκό προσκύνημα όταν κατέφτασε στη δυτική όχθη ο Άρης του Γκάλη.

Με βόλευαν επίσης το Καραϊσκάκη (όπου γινόταν ματς κάθε Κυριακή απαρεγκλίτως, λόγω συγκατοίκησης Ολυμπιακού-Εθνικού) και το Παπαστράτειο. Αλλά σπανίως επέτρεπα σε μια απλή διαδικαστική αναποδιά να μου χαλάσει τη σαββατοκυριακάτικη διασκέδαση.

Και στη Νέα Φιλαδέλφεια μια χαρά έφτανα με τον ηλεκτρικό. Και στη Λεωφόρο (όπου η διαστροφή μου επέβαλλε πολύωρη ορθοστασία στα κάγκελα, ώστε να βλέπω τους ποδοσφαιριστές και τον λάνισμαν από απόσταση τριών μέτρων) ακριβώς απέξω με άφηνε η «φουσαρμόνικα» Αβέρωφ-Προύσσης. Στον Πανελλήνιο πήγαινε το τρόλεϊ. Στο Σπόρτιγκ το τρενάκι. Μόνο ο Πανιώνιος μου έπεφτε λίγο εκστρατεία. Αλλά με ξετρέλαινε εκείνη η περίεργη διώροφη κερκίδα στο πέταλο του γηπέδου του. Μου φαινόταν κάπως εξωτική, όπως και η «σκεπαστή» της ΑΕΚ.

Με άλλα λόγια, ήμουν ο τρελός του χωριού. Αντί να διαλέξω μια ομάδα και να της αφιερώσω τη ζωή και την κυριακάτικη αναπνοή μου, όπως κάνει ο άντρας ο σωστός, ο πρόστυχος, πήγαινα παντού και τις έβλεπα όλες. Απόλλων-Πανσερραϊκός στη Ριζούπολη, δίπλα στα θυμαράκια; Ευχαριστώ, θα πάρω. Το σημείο ναδίρ προσεγγίστηκε με μαεστρία όταν ξεκινήσαμε μετά από εξάωρο με τον κολλητό μου τον Κωστάκη να δούμε Ολυμπιακός-Πολύκαστρο, γνωρίζοντας μάλιστα ότι θα χάναμε το πρώτο εικοσάλεπτο.

Καλά διαβάσατε, πληρώσαμε από το υστέρημά μας εισιτήριο για να παρακολουθήσουμε Ολυμπιακός-Πολύκαστρο. Και μάλιστα όχι ολόκληρο, αλλά το 77,7% του αγώνα. Νομίζω μάλιστα ότι χάσαμε και δύο από τα τρία γκολ.

Ένα άλλο ματς, στη Νέα Σμύρνη, οι ίδιοι δύο σχιζοφρενείς το είδαμε με χιονοθύελλα, ξεκινώντας από την απέναντι άκρη της Αθήνας, σαν τοξικομανείς που έψαχναν τη δόση τους. Οι γονείς αποκλείεται να πίστεψαν ότι πήγαμε στο γήπεδο με τέτοια θεομηνία. «Καμιά γκόμενα θα βρήκε ο μικρός», διαβάζω, τριάντα πέντε χρόνια αργότερα, τα χείλη του μακαρίτη πατέρα.

Αλλά συνήθως πήγαινα στο γήπεδο μόνος, με μοναδική παρέα ένα αρχαίο μαύρο ραδιοφωνάκι Casio. Έτσι το ευχαριστιόμουν καλύτερα. Με το τρανζιστοράκι να μου μιλάει στο αφτί. Δεν με απασχολούσε να μοιράζομαι τα συναισθήματά μου με κάποιον φίλο, αλλά να περιγράψω νοερά το ματς που έβλεπα, σαν τον σπίκερ που έμελλε να γίνω. Τη μετάδοση την έκανα από μέσα μου, αλλά... όχι εντελώς. Είμαι βέβαιος ότι μέσα στον οίστρο μου μονολογούσα και ότι ακουγόμουν σε απόσταση ενός-δύο μέτρων.

Ως εκ τούτου, διάλεγα θέση μακριά από τα αδιάκριτα πλήθη που θα με περνούσαν –και δικαίως– για παράφρονα. Το τέλος του αγώνα με έβρισκε ανεξήγητα βραχνιασμένο και εξαντλημένο από την υπερένταση της πριβέ περιγραφής. Στον ποδαρόδρομο που ακολουθούσε μέχρι τη στάση του λεωφορείου, ο ιδιωτικός ραδιοσταθμός που εξέπεμπε μέσα από το *sui generis* κρανίο μου αναμετέδιδε ξανά και ξανά τις φάσεις των γκολ για το χατίρι κάποιων αόρατων ακροατών. Πάντα αόρατοι δεν είναι οι ακροατές;

Δεν έτρωγα ούτε πασατέμπο στο γήπεδο, για να μη μου κάθονται στο λαιμό τα σπόρια. Μολονότι το ανομολόγητο χόμπι μου βγήκε στην επιφάνεια με εκκωφαντικό τρόπο όταν μπήκε στη ζωή τη δική μου και των φίλων μου το θεόσταλτο Subbuteo, δεν μου περνούσε από το μυαλό η πιθανότητα να γίνει επαγγελματία διαστροφή των εφηβικών χρόνων μου και να μπάσει τη φωνή μου στα σπίτια των δύσμοιρων Ελλήνων φιλάθλων.

Ίσως και να περνούσε, τώρα που το ξανασκέφτομαι, ωστόσο το μονοπάτι προς το επάγγελμα που ήδη με γοήτευε ήταν σκοτεινό και νεφελώδες. Δεν υπήρχε τότε πανεπιστημιακή σχολή Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, ούτε ιδιωτικό εργαστήριο σαν αυτά που βγάζουν σήμερα δημοσιογράφους με τη σέσουλα. Αποφάσισα να σπουδάσω Γλώσσα, με ενδόμυχο στόχο να βρεθώ στο ίδιο αμφιθέατρο με τον Μπαμπινιώτη.

Γνώριζα με σιγουριά, πάντως, ότι δεν επρόκειτο να γίνω στρατιωτικός όπως ο μπαμπάς. Όχι ότι ο Αθανάσιος Παπαδογιάννης υπήρξε ποτέ ξεροκέφαλος γαλονάς αυστηρών αρχών, του Οικονομικού ήταν ο άνθρωπος και απόφοιτος Ανωτάτης Εμπορικής, και επιπρόσθετα Κρητικός, ήγουν δημοκρατικός, αλλά να, δεν μου ταίριαζε εμένα αυτή η ζωή.

Και πώς θα έφευγα από τα στρατόπεδα για να βλέπω ματς, ε; Πού θα έστηνα το Subbuteo, μέσα στο θάλαμο; Πώς θα γλίτωνα τις πατσαβούρες από τις σειρούλες;

Από τις παραδεισένιες ακρογιαλιές της Καραϊβικής στα κακοτράχαλα βουνά των Ιμαλαΐων. Και από τις μεγαλουπόλεις των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας στις μητροπόλεις του παγκόσμιου μπάσκετ! Ο Νίκος Παπαδογιάννης αφήνει στην άκρη το μικρόφωνο και τη γραφίδα και προσφέρει στον αναγνώστη τη θέση του συνοδοιπόρου στα ταξίδια μιας ζωής μέσα από εβδομήντα τρεις σπονδυλωτές, συχνά απίστευτες και πάντοτε αληθινές ιστορίες.

Οι περιηγήσεις του συγγραφέα στις τέσσερις γωνιές του πλανήτη είναι ποτισμένες με θαλασσινή αλμύρα, ορεινή δροσιά, άφθονη συγκίνηση και πηγαίο χιούμορ, με απρόσκλητους γκεστ σταρ κάμποσους ήρωες του ελληνικού (και παγκόσμιου) αθλητισμού, παλαιούς και λιγότερο παλαιούς.

Το ταξίδι αρχίζει από έναν ισοπεδωτικό τυφώνα στις Αντίλλες και καταλήγει σε μια βάρκα που πλέει προς το άγνωστο, με ενδιάμεσες στάσεις σε πέντε ηπείρους, επτά θάλασσες, εξήντα χώρες, τρεις δεκαετίες, δεκάδες απρόοπτα και χιλιάδες γνωστά ή άγνωστα πρόσωπα.

Ο μπαρουτοκαπνισμένος δημοσιογράφος φοράει το καπέλο του ακοιμήτου ταξιδευτή, γεμίζει μικρή βαλίτσα με τα απολύτως απαραίτητα και επιβιβάζεται στην επόμενη πτήση δίχως να πολυνοιάζεται για τον προορισμό. Από τα παράθυρα του αεροπλάνου σάς κλείνουν το μάτι ο Γκάλης, ο Διαμαντίδης, ο Τζόρνταν, ο Μάτζικ Τζόνσον.

Κι αν δεν σας ενδιαφέρει το μπάσκετ, τόσο το καλύτερο. Ο Νίκος μιλάει για αθλητικά μόνο τις ώρες της δουλειάς και ποτέ όταν λείπει.

